

Novinová zásilka - povolila Česká pošta, s. p., Odštěpný závod Praha č.j. Nov. 5400/95 ze dne 8. 8. 1995
Placeno převodem
Novinová zásilka
Adresa adresáta:

ZPRAVODAJ

Sdružení Čechů z Volyně a jejich přátel

7/97
ročník 7

Pomoc krajanům postiženým povodněmi

Záhy po katastrofických povodních začaly spontánně vznikat návrhy na pomoc postiženým volyňským krajanům. Oficiální písemný návrh přišel nejdříve z regionu Teplice. Užší vedení předsednictva ÚV SCVP tyto návrhy podpořilo a obrátilo se na vedoucího a tajemníka severomoravského regionu Dr. V. Samce a V. Dubce se žádostí o organizaci takové pomoci nejlépe formou celokrajské peněžní sbírky. Oba jmenovaní to uvítali a projednali tuto záležitost s členy regionálního výboru. Závěry publikovali ve svém regionálním Zpravodaji.

Jehich výzvu otiskujeme:

Vážení krajané, povodně, která postihla třetinu naší země, zasáhla také severomoravský region, nejvíce Bruntálsko, Krnovsko, Opavsko a Ostravu. V těchto nejvíce postižených oblastech žijí naši krajané, kteří přišli o všechno - i o střechu nad hlavou.

Na Volyni se ustálil vesice krásný zvyk - pokud u některé české vesnice někoho potkala nějaká pohroma - ostatní spolupobčené postiženému pomohli.

OBNOVME tuto krásnou tradici a pomozte našim krajanům u nouzi!

DOKÁŽME činy své soucítění a solidaritu s nimi, a podáme jim pomocnou ruku jako dobří přátelé, kteří neopouštějí své bližní - jsme VOLYŇÁČI!!!

Peněžní sbírky by měly být provedeny ve všech regionech SCVP co nejdříve. Získané obnosy zasílajte hospodářce severomoravského regionu, krajaně Jaroslavu Holé, Suchbátův n. Odrou, Malá Strana 39, PSČ 742 01.

Rozdělení finančních prostředků všem postiženým zajistí výbor regionu. Dárči budou zveřejněni ve Zpravodaji.

Děkujeme za pochopení!

Ze severomoravského regionu:

Dr. V. Samec, předseda regionu

V. Dubec, tajemník regionu

ZA SCVP: prof. Dr. V. Dufek, předseda

Se zájezdem PANCEST do rodných visek

Jeli jsme v době, kdy naši vlast postiblo velké neštěstí - záplavy. Průjezdny byl jediný přechod hranic Harachov. Jelo nás ve třech autobusech asi 130 osob. Napřič Polskem na Kovel, Luck, Rovno, Dubno. Po 32 hodinách úmorné cesty jsme dorazili - Soľeváci, Straklováci, Vrbenští a Dubenští do hotelu v Dubně. Jelo to jediný hotel asi ve třicetistícovém městě. Hotel je značně zdevastován a hygiena na velice špatné úrovni. Přes všechny nedostatky jsme však rádi, že máme blízko do svých rodiš.

V soboru 12. 8. 1997 najímáme dva mikrobussy na celý den a platí se v dolarech 35 za jeden. Cestou se stavíme v městečku Verba, dříve polská gmína, nyní vesnice. Chodíme kolem cirkve, ale je zavazeno. Do Sofievky vezeme kroniku naší obce p. učitelce, která nás minule žádala, že o vesnici, kde žijí, nic nevědí - jak vznikla.

Uč v naší škole, která ještě stojí, jen k ní přistávají jedno křídlo směrem ke hřbitovu. Popis obce jsme nechali přeložit do ukrajinštiny z Věrné Stráže z padesátých let, kdy pan učitel Šulženko o tom psal. Předáváme jí i s českou verzí v krásné krize, kterou zhotovili v knihařství v Máč. Byly tam vložené staré dochované fotografie, rákoušti vojáci v první světové válce s obyvateli Sofievky před stavením u Josefa Proška. Hasiči z roku 1926 i jmenovitě. Cvičení dětí v Sokole s p. učitelem Šulženkem a další. Dále fotografie návštěvy před třemi lety a všichni jsme se podepsali.

Jedme na hřbitov, který je oplocen, posekán a památník padlým u Dukly i se jmený je zachován. Bylo jich 21. Hledáme pomníčky svých zesnulých, vzpomínáme, fotíme a Dr. Váňková roz. Katyševská vše filmuje. Paní učitelka Kravčuková se s dětmi o hřbitov stará.

Ukrajinci nás zvou na pohostění, jedeme ke známé p. Kovalčukové Mykodinové. Jeli otec šel do Svobodovny armády a padl u Dukly. Žije ve stavení po starých Burešových. Máme připravěné pohostění venku pod ořechem. Jsou velmi pohostinní. Další pohostění nás čekalo u p. učitelky. Má postavený nový domek na kraji vesnice. Ti nás zvou domnit pokojje, kde je stál plný doborot jako o svatbě. Jídla jako vareňiki, holubci, sulc, livaněcky, zelenina. V chlévě mají kravku a tři prasata. Na vesnici

bídu nemají, vše si vypěstují, ale hůře je to s oblečením a s léky, které si musí sami hradiť. Dýchody a výplaty jim zdržují. Rádi zavzpomínáme na mládí, které jsme tam prožili, na naše krásné vesničky v zeleni zahrad a společenských život v nich.

Děkujeme bohu, že jsme doma v Čechách, neboť tam se zastavil čas.

Za chebský region
Ludmila Mácová-Prošková

Mezi svými

Splnilo se mi přání, ještě jednou se podívat do míst, kde jsem se narodil, kde jsem prožil své dětství, na Volyni, do Volkova. Snad všem pokročilého věku jsem se do těchto míst ve vzpomínkách zájezd stále zastaví. Díky cestovní kanceláři PANCEST, která dne 8. srpna t. r. uspořádala zájezd na Volyni (Volkov), se mi mě přání splnilo. Ze tří autobusů zájezdu dva jely do Volkova. Hierarchii hodnot máme každý jinou a utváříme si ji na základě svého poznání a pochopení života. Náš příjezd do Volkova nelze popsat bez dojetí. Náměstíčko bylo naplněno místními občany, děti v krojích nás vítaly kyticemi a slavnostním programem. Snad nejozřejmější byl vztah místních k nám, Čechům, vyjadřovaný na každém kroku. Na počest našeho příjezdu byla v cervku konána bohoslužba, které jsme se zúčastnili. Z cervke jsme šli průvodem na český hřbitov, kde se konala panychida.

Následovalo bohaté pohostění, oběd, při pročevých radosti nad vzájemným setkáním, pročevých místních činitelů opěvujících život Čechů na Volyni. Při hostině - můžeme to tak bez nadsázky nazvat - nám vyhrávala místní skupina - a to milé překvapení, když dvě ukrajinská děvčata zpívala naše české lidovky. Jelikož s námi u stolů seděl také soubor ukrajinských zpěváků, nedovedete si představit, s jakou chutí jsme si společně zazpívali ukrajinské písně. Samotný Volkov doznal hodně změn a upřímně řečeno, ne vždy k lepšímu. Loučili jsme se s pocitem, že opravdové přátelství může být pouze mezi dobrými lidmi.

S obdivem vzpomínám na spolužáky, Ukrajince, kteří za ideu samostatné Ukrajiny obtovali své mladé životy. Sešel jsem se pouze se dvěma spolužáky. Devět jich ve svých 16-17 letech zahynulo jako banderovci. A přesto, když jsem se v Rovně ocitl na ulici Štefana Bandery, neubráníl jsem se vzpomínce,

jakým nelidským způsobem byli masakrováni lidé, děti, provinivší se tím, že se narodili jako Poláci, Židé a podobně.

Chtělo by se pozapomenout, co nám život na Ukrajině ztrpčoval a pohnoval se k pozdní, že existují v životě hodnoty, pro které stojí za to přinést i nějakou oběť.

Na závěr bych rád poděkoval paní Pánkové s jejím přehledem, klidem a obětavostí se zhostila funkce vedoucí zajeđu.

V. Štorek

Jan Jelínek - osobnost volyňských Čechů

Jan Jelínek, potomek starých českých exulantů, se sice narodil v polském Zelově (1912), ale nejdramatičtější a možná i nejubitnější období svého života prožil v české vesnici Kupčovo na Volyni. Jako mladý se rozhodl pro misijní práci a ve 20. letech proto absolvoval čtyřletou misijní školu v Olomouci, načež se vrátil domů do Zelova. Tam mu přišel pokyn od evangelického vikáře Jaroslava Opočenského, aby se vydal do českých obcí v bývalé volyňské oblasti. A tak se v roce 1937 dostal do jednoho z největších evangelických středisek na Volyni, do Kupčova, kde v té době chyběl evangelický farář. S tímto místem a jeho obyvateli spojil na cel jedno desetiletí svůj život. Ke svému působení velice přinul a záhy si tu získal potřebnou autoritu, ale i úctu. Zároveň se však stal jedním z řadových obyvatel Kupčova, s nímž pak prožíval všechny dobré a v průběhu druhé světové války především zlé události, které život tehdy přinášel.

Své organizační schopnosti, ale rovněž rozhodnost v jednání s lidmi a v neposlední řadě i nábožensko tolerantnost musel prokázat záhy po příchodu do Kupčova. V té době již byl téměř dokončen nově budovaný evangelický kostel, jedna z posledních kránských předválečných staveb a na podzim roku 1938 mělo dojít k jeho slavnostnímu otevření. Podle vzpomínek samotného tehdejšího kazatele J. Jelínka, kterými nemourdy místní občan spolu s náčelníkem polské policejní stanice v Kupčově intervenovali na tehdejší okresním úřadu v městě Kovelu, aby evangelická slavnost spojená se zahájením bohoslužeb v novém kostele nebyla povolena. Skutečně též před očekávaným dnem tento nesmyslný zákaz přišel a slavnost se tedy nemohla konat v takovém rozsahu a formě, v jakých byla plánována. Pod vlivem těžkých válečných časů se mnohé rozporů mezi evangeliky a katolyky v obci přece jenom poněkud utopily, ale i v té době musel J. Jelínek jako farář napomáhat smírčivými pomocí své otčiny.

Jan J. Jelínek sám říká a svá slova potvrdil skutky - osobně no nikdy nezáleželo na tom, zda je někdo katolík, evangelík či pravoslavný, Žid, Němec, Rus nebo Ukrajinec. Vždy mu šlo především o to, jaký je kdo člověk. Když někdo pomoci nutně potřeboval, nechtěl se už vzbít na nic. Tak se choval hned od svého příchodu do obce, ale hlavně po vypuknutí druhé světové války, kdy např. pomáhal polským uprchlákům, kteří směřovali na východ. To ovšem netušil, že celková situace se v následujících letech ještě zhorší. Po nástupu sovětské moci v roce 1939 např. musel opustit faru, kam se mohl vrátit až po příchodu německé armády. Brzy potom však nastalo nejnepříznivější období - čas bezvlády, kdy německá vojska už raději přišli neopouštěla

města a v kraji začaly řádit tlupy banderovců. V té době se evangelická fara stala skutečným útočištěm mnoha pronásledovaných. V nebezpečí stráty vlastního života kazatel J. Jelínek se svou manželkou, kterou si přivedl na faru v roce 1942, zachránili život několika lidem. Nejdramatičtější byla příhoda s jedním Polákem z blízké sousední obce, kterému se při vražděném útoku banderovců podařilo jako jedinému z celé rodiny přežít a přes těžká zranění se v noci doplnit až do Kupčova. Zde se raněného ujali právě manželé Jelínkovi a ubytovali ho na faře, kde o něho pečovali. Zčásti vyléčeného pacienta se jim nakonec podařilo dostat do nemocnice v okresním městě. Na faře se krátce ukrýval také jeden ukrajinská rodina, která nesusobila s řádným banderovcem. Jelínkovi se také postarali o bývalého vojáka sovětské armády a některé Čechy, pokud se během války museli před někým skrývat.

A byl to opět farář J. Jelínek, který s několika dalšími oběvy Kupčova po celé válečné roky, kdy se na Volyni střídaly různé vlády, úspěšně vedl nezbytná jednání, na jejichž výsledku často závisel osud mnoha českých rodin. O složitosti tehdejší situace svědčí skutečnost, že podle postupu bojujících stran bylo nutno se obracet někdy na sovětské úřady, jindy na velení německé armády, zástupce ukrajinských nacionalistů či polské partyzány.

Je proto logické, že kupičovský občan Jelínek nechtěl ani u delegací, které se vypravila za blízkí se frontu, aby vyhledala velení československé vojenské jednotky v Sovětském svazu, bojující pod vedením gen. L. Svobody, kde nabídl dobrovolný vstup Kupičovských do jejich řad. Brzy nato přijela do vesnice odvodová komise, a do armády se přihlásili nejen všichni muži, ale dokonce i nedospělí chlapci, kteří si mnohdy přidávali na věku a také několik dívek. Narukoval rovněž J. Jelínek.

Po válce se usadil jako farář v Oračově u Rakovníka a dál se věnoval službě Bohu i lidem. Ani doba v obnovené Československé republice mu neposkytla dostatek klidu a na začátku 60. let byl zatčen. V komunistickém vězení strávil dva roky života. Dnes už navzdory věku zase plní své poslání, jemuž se ani v těch nejtěžších časech nezpronevěřil.

Jaroslav Fiala

Dopisy čtenářů

Vážený přítelé,

tento dopis píše jako poděkování a vzpomínkou na lidi, kteří pomohli nejen mému manželovi, jeho strýci a mně, ale i všem, kteří projevili velkou odvahu a lidské citění s pronásledovanými a perzekvovanými v době fašistické okupace.

V roce 1941 fašistická německá vojska vtrhla na Volyn v bývalém Polsku a začalo utrpení pro všechny zde žijící národy, především pro národ židovský.

Němci vytvořili gheta ve všech velkých i některých menších městech. V ghetu v okresním městě Ostrožec jsem byla mimo jiných vězněna i já, můj pozdější manžel Adam Esterkes s rodiči a jeho strýc Václav Rivec s rodinou. Po krátké době se jim podařilo přestřihnout drát (ostatných drátů utéci). Skrývali se nejprve v lese, kde si vybudovali úkryt. Avšak byli objeveni a pobiti nepřáteli kromě Adama Esterkesa a Václava Rivece, kteří byli v tu chvíli nedaleko ukryti a tragédie se tak odehrála přímo před jejich očima. Zůstali sami, a začali hledat útočiště v svých zrných. V blízkém okolí se našli lidé, kterým jejich osud nebyl lhostejný. Pobyvali ve vesnici

Vyhoda, okres Ostrožec, na dvou místech, vzdálených od sebe asi 2 km, v domě p. Marie Rudolfově a jejího syna Alexandra Rudolfa a v domě druhého syna Václava Rudolfa s manželkou Olhou a pěti dětmi. Přesto, že sami měli nouzi po všech stránkách, poskytovali obědění, jídlo, přikrývky. Na pomoci se podílela i dcera Marie Rudolfově Olga, provdaná Loukoutová s rodi- nou, která byla nedaleko v obci Malovaná. Při gestapem prováděných kontrolách bylo nutno přeusouvat se v noci z jednoho místa na druhé. Nebezpečí s tím spojené bylo velké. Jednoho dne do domu Václava Rudolfa vtrhlo gestapo (snad na udání) a na půdě tvář v tvář stál jeden ozbrojené gestapa a ukřiván, odděleni od ní pouze otyčkou slámy. Jedné zadržak uněkú smrti - snad je ten gestapák musel vidět...

Nebylo snadné při takové chudobě uživit ani vlastní rodinu. Adam Esterkes měl prsten po rodičích, který Marie Rudolfová směnila za mouku a upekla chleba, aby mohla poskytnout alespoň to nejnutnější. Rodiny Rudolfových ukřivávali Adama Esterkesa a Václava Rivece až do března 1944. Nasazovali nejen své životy, ale i životy svých rodin a všech příbuzných. Po odchodu německých vojsk se oba dobrovolně přihlásili do československé zahraniční armády pod velením Ludvíka Svobody. Adam Esterkes byl u Dukly těžce raněn. Václav Rivec zemřel v roce 1977 ve věku 70 let.

Po válce jsme s Adamem Esterkesem založili rodinu stejného původu. Můj osud za války byl podobný osudu mého manžela. Ztratila jsem rodiče, sourozence a všechny příbuzné. Jenom zázrakem jsem zůstala živa. Skrývala mě polská rodina. Věděla jsem, že se u nich ukrývá i bratr, kterého jsem hledala. Ze strachu před vyrazením jsme se museli přesouvat z místa na místo. Tehdy se už formovala "Polska placuvka", složená z ruských zajatců a Židů, kterým se podařilo zachránit se. Tam jsem se zapojila i já. Se svými záchranci jsem byla v kontaktu do prosince 1945, kdy jsem se přestěhovala do Československa a od té doby se mi nepodařilo zjistit jejich osudy. Můj bratr byl v lednu 1944 vyrazen a spolu s manželkou popraven.

V Rovné jsem vytvořila pomocný tábor pro postižené váleky. V tu dobu jsem se opět setkala se svým budoucím manželem. On odešel do armády a já jsem pomáhala postiženým váleky. Vzhledem k podobným osudům bylo naše manželství plné porozumění. Adam Esterkes zemřel v roce 1984. Máme spolu dvě děti a ztratila jsem v něm nenahraditelného manžela a přítele. Po těžkých životních útrapách se i po tolika letech nemohu s minulostí vyrovnat. Vzhledem ke stávajícím změnám v Čechách se občas setkávám s lidmi stejného osudu. To, co jsem jsem dlouhá léta nesměřovala toula, se nakonec uskutečnilo. Jako svévolné tehdejších událostí již žije pouze dcera Marie Rudolfově Olga Loukoutová, nar. 1909, bytem Kunín 104, okr. Nový Jičín a Václav Loukouta, syn, Zahradník 358, 742 42 Nový Jičín 2. Z rodiny Václava Rudolfa dcery Emilie Hulánová (1931), Žeňa Srovátková (1939) a Olina, dříve Rudolfová.

Paní Marie Rudolfově zemřela v roce 1978 ve věku 95 let. Jej syn Alexander Rudolf padl v bojích u Dukly a jej Václav Rudolf zemřel v roce 1978. Jeho manželka Olga o rok později.

Cest jejich památce!
Esterkesová Helena

Vážený,

když jsem před několika měsíci četla v kanadském krajském tisku o Čechách z Volyně, byla jsem nesmírně překvapena,

protože tento kus naší historie jsem vůbec neznal, o velkém množství rodáků na Volyni jsem neměla ani ponětí a navíc jsem měla osobní důvod se o Volyni zajímat.

Proto jsem pátá po autorovi článku a jeho adrese, až jsem se dopátrala, že dokonce existuje Vaše sdružení a tak jsem se stala členkou prostřednictvím p. Kytla a nyní se obracím na Vaše členstvo s prosbou o informaci:

Na začátku tohoto století ztratila naše rodina kontakt s částí rodiny, o které víme jen to, že se odstěhovala do vesničky Olšanky v gubernii Volynské. Jedná se o Josefa Weissgärbera, jenž se vystěhoval z Cenic v Čechách, kde byl tkalcem a vlastněl též hospodu, kterou před vystěhováním prodal. Čenicé jsou malinko osadpoří při Cerevicki nad Bystřicí, nejlépejší správní město býval vždy Hradek Králové. Josefova žena byla Anna roz. Holečková, ale zemřela před jeho vystěhováním. Syn Jan Weissgärber, nar. 1848, byl mým pradědem a on jediný z dětí se nevystěhoval s otcem do Olšanky. Můj otec se snažil nějak být osamostatně, ale ukol se to zdálo být nadlišný, jen snad přikosi ze sovětských vojáků z Volynska tvrdil, že jenom Weissgärber tam v té době slyšel.

Když jsem si přečetla o Mlinských hrázích a o tom, že většina krajanů se po válce navrátila do vlasti, řekla jsem si, že to tam asi muselo být hrozné, že někdo nechtěl zůstat.

Prosím Vaše členy, jestli někdo něco ví, i když malíčko, o naší ztracené rodině, aby se mi ozvali, ráda uhradím poštovně.

Adresa je: Mrs. Astride Wenigerová - Noga RR 1, Site 3, Box 7, Beaverlodge Alberta, CANADA T0H0C0.

A. Wenigerová - Noga RR

Kronika - nejen Kupičova

Záslouhu práci odvedli volynští autoři vydáním *Kroniky Kupičova*. Potěšující je i to, že se jedná o autory z této generace českých emigrantů. Václav Zápotocký, Václav Kytla a Miloslava Žáková se ujali nelehkého úkolu - sepsat kroniku obce, která již padesát let čeká na své předsevzetí realizovat úspěšně. Jejich dílo má neocenitelnou hodnotu fotografickou, dokumentační, vzpomínkovou i svou čistou formou literární. Kroniku ocení nejen kupičovští krajané, kterým bude připomínat události doby minulé, ale také každý krajan, který v ni najde často sám sebe i své osudy. Je to Kronika Volyně? Od "pravěku" prvních osadníků, přes válečné události, revoluční šílenství, nacionalistickou nesnášlivost až po osudy jednotlivých rodin i celých českých osad.

Oceňuji si zaslouží i za to, že vypráví o životě na Volyni pravdivě, bez marxistického balastu, kterým opovrhává podobná díla volynských autorů.

Čtenář - krajan - si díky této knize připomene historické události, vybaví si způsoby života, mluvy, zvaní mužů volynských kuchyně i připomene mu práci i tragické osudy volynských Čechů.

A za to patří autorům velký Dík!

Jiří Větrovec

A další zmínka o této kronice ze severoamerického regionu:

Vážený krajané, Kupičovští,

velice jsem se těšil na naše setkání, ale nevyšlo mi vše, jak jsem si představoval. Neproněs jsem ani přípravný projev a také jsem nestačil s Vámi se všemi si popovídat nebo alespoň se pozdravit. Proto touto cestou,

draží krajané, mému srdci tak blízcí Kupičovští. Váš co nejserdečnější zdravím, přeji Vám všem dobrou zdraví, a ze zase můžeme sejít. Zároveň bych Vám chtěl jako vedoucí severoamerického regionu oznámit, že všichni naši krajané nezapomínají odkud vyšli a každá zmínka o Kupičovu je velice zajímavá. Věřím, že kniha, která vyšla, jim připomene léta jejich dětství a mládí a potěší jejich srdce.

Se srdečným pozdravem Váš

Jaroslav Kytla,

Volynští Češi v 1. sborové ženijní poddůstojnické škole.

V 1. českém armádním sboru byly postupně zřízeny čtyři ženijní poddůstojnické školy. Byl to začátek památného roku 1944. První a druhé škole velel podkarpatský Rusín, třetí a čtvrté volynský Čech.

Frekventanti 1. sborové ženijní poddůstojnické školy byli volynští Češi, kteří na území Volyně dobrovolně vstoupili do řad armádního sboru. Základ této školy byl položen v Rovně, vlastní výcvik potom probíhal v prostoru města Luck a okolí, kam se sbor přesunul.

Výcvik nováčků byl od prvního dne velmi náročný a probíhal v terénu a prostředí typické ženijní činnosti. Výcvik kromě speciálních přípravy a ostrých střelb byl zaměřen na poznavání vybušnin a min vlastní a nepřátelské konstrukce, na stavbu mostů na pevných a plovoucích podporách, vytváření průchodů v minových polích, odminování a dalších ženijních odborností.

Součástí výcviku bylo i budování klamných těžkých zbraní a maskování.

Jestliže dnes si vzpomínám na pevné kamarádství a vzájemnou pomoc těchto volynských chlapců v tvrdých podmínkách frontové školy. Zvláště mezi nimi vynikal stále usměvavý chlapec s hezkým příměním Janíček. Jeho osud se naplnil v bojích Karpatsko-duckelské operace. Zahynul v nepřátelské dělostřelecké palbě.

V době intenzivního výcviku byla část armádního sboru nasazena na frontu u městečka Torčin asi 14 km západně města Luck. Byly to především pěší a dělostřelecké jednotky sboru.

Do těchto obranných bojů byla zasazena i 1. sborová ženijní poddůstojnická škola. Po přesunu západně Lucka zahájila výstavbu klamných děl a dělostřeleckých postavení a stavbu klamných tanků. Bylo to takzvané operáční maskování. Na okrajích lesů a hájků se z díveva a hlíny stavěla děla a poněkud hlouběji z proutů a hlíny dělostřelecké tahače. Skutečné tahače vytvářely stopy od stanoviště děl do hloubi lesa. Nakonec z klamných postavení baterií a oddílů skutečná děla vypálila několik ran a odjela. Byl vytvořen dojem dělostřeleckého zastelování na postavení nepřítel.

Hlavním úkolem bylo vytvořit soustředění velkého počtu tanků a tím dojem, že se připravuje další útočná operace směrem na západ k řece Bug.

Klamný tank byl vytvořen tak, že se vykopaly dva podélné výkopy v rozmezích tankových pásů a z hlíny se vytvořila tanková věž. Stavba byla dokončena zasunutím dřevěného kuláče do hlíně věže a vytvoření tak tankové dílo. Sejmutím vrstvy trávy v šíři tanku byl vytvořen dojem tankového okupu. Podobných "tanků" jsme nastavili desítky podél cesty a vhodných míst pro částecí maskování.

Nápaditá činnost volynských Čechů-nováčků

byla tak účinná, že za krátkou dobu začaly nálety německých letadel na tato klamná postavení děla a prostory soustředění tanků. Letadla nalétávala v několika vlnách, bombardovala a ostřelovala z palubních zbraní "děla" a "tanky" místrně zhotovené frekventanti ženijní poddůstojnické školy. Byla to odměna za tvrdou práci. Nepřítel byl dokonale oklamán. Skutečně z výpovědí zajatců vyplynulo, že německé velení bylo přesvědčeno, že západně města Luck se připravuje nová útočná operace.

Tak i frekventanti 1. sborové ženijní poddůstojnické školy - volynští Češi - přispěli k vytvoření podmínek zahájení skutečné útočné operace ale na jiném směru.

Přesunem do prostoru Kivercy a vlakem přes Šepetovku do Kamence Podolského končila první etapa výcviku ženijních poddůstojníků volynských Čechů.

Ti nejlepší byli potom odesláni z prostoru Besarabie do ženijní důstojnické školy v Moskvě, kde společně se slovenskými chlapci poddělávali tvrdý výcvik a přípravu ženijního důstojníka. I zde se volynští chlapci plně osvědčili. První tři vyčtení byli z řad volynských Čechů. Také vysvědčení o vyčteném ukončení Moskevské ženijní důstojnické školy je jedna z památek této pohnuté doby.

Po vyřazení odjezd na frontu a Karpatsko-duckelské operace byla další skola absolventů 1. sborové ženijní poddůstojnické školy a důstojnické školy ale již ve velitelství funkcích. I v této etapě volynští chlapci plně obstáli.

Miroslav Novák

Region Chomutov

Vážený krajané, srdečně Váš zve me na sedmé setkání SCVP, které se bude konat v pátek dne 3. října 1997 od 10.00 hod. ve Středisku knihovnických a kulturních služeb v Chomutově, ul. Palackého 85.

Za SCVP ved. regionu Jiřina Kačerová za ČSOL předseda Vladimír Průšek

Tardohlavé Češky

Z vyprávění mého strýce Josefa Hajného, kapelníka kapely Hajných v Dorohostaji.

Přihodilo se to asi v roce 1930. Hráli na jednom katolickém pohřbu a byl tam katolický kněz z Mlýnova, který působil v Mlýnově krátkou dobu. Po obřadu žádá kněz za pohřeb dost vysokou částku a tak strýc mu řekl: "Velebný pane, musím Vám říct, že pravoslavný farář by žádal asi polovinu." Pan farář se zeptal strýce: "A kolik Vy berete za hraní?" Strýc odpověděl, že na pohřeb hraji zadarmo, že si dají zaplatit jen na svatbách a při tanečních zábavách. Pan farář se pak obrátil na pozůstalé a řekl, aby mu dali tedy polovinu toho, co původně žádal.

Pak odjel a zdálo se, že je spokojený. Ale v neděli začal z kazatelny mluvit o českých ženách. Že jsou tvrdohlavé a žádná z nich nemluví polsky atd mluví s Polákem, Ukrajincem nebo se Židem, jenom češky. Tady se narodily, tady žijí, ale polsky mluvit nechtějí. Většina mužů mluví dobře polsky, ale ony se to nechtějí ani naučit.

Po krátkém čase před vánočním pan farář rozvlečl oplatky a přijel údajně do polské vesnice Karolinky. Byl překvapen, když viděl, že se tu i v polských rodinách mluví ukrajinsky.

Přítel neděle se pustil z kazatelny do Poláků z Karolinky, což jsou to za Poláky, když jsou doma, v Polsku, a mluví ukrajinsky. Měli by si vzít příklad z Čechů, kteří jsou v cizině a mluví jenom češky, zvláště ženy.

Pravoslavní farář v Dorohostaji se spíše snažil Čechům zavděčit, a tak se snažil při českých svatbách a pohřbech mluvit česky. Mluvil ale ne moc špatně a tak se Dorohostajští měli čemu zasmát. Na jednom pohřbu pan farář udělal české kázání "Drahý bratře, odešel jsi a zanechal jsi pole, sad, přerostlé domky, kravíčky, koničky, prasátka i celé hospodářství." A tak se i po pohřbu Dorohostajští dlouho směli, že pan farář zapomněl, že zesnulý zanechal také mandželku a děti.

Václav Bižovský

NAŠI JUBILANTI

Poděkování

Děkuji všem, kteří si v hojném počtu vzpomněli na mé devadesát narozeniny.

Věra Kosková

8. září oslavil 94. narozeniny legionář Antonín Hlaváček z Jesenice u Rakovníka, roz. v Dorohostaji - oznamuje Josef Toman Tománek

Pi. Emilie Štěpánková z Rožnova p. Radhoštěm 30. - 80 let.

Region Mor. Krumlov

Ve druhém pololetí 60 let - 1. 8. Božena Drobilířová Z Pohotelic. 70 let 9. 7. Marie Tomanová z Loděnic. 80 let 24. prosince Jaroslav Žitný z Olbramovic. 85 let 8. 10. Jaroslav Kroupa z Našiměřic.

Severomoravský region

Ve 2. pololetí se dožívají:

70 let - 25. 11. Petros Zdeněk, 6. 8. Holčáková Anazáste, 23. 8. Anna Krušinová a 12. 9. Emilie Machovská, 50 let - 14. 9. Dziubová Božena, 24. 8. Šrěk Václav, 15. 7. Alexandr Šimon, 60 let - 30. 7. Marie Galiová, 9. 8. Ing. Jaroslav Holý, 6. 12. Vlasta Kopeczká, 1. 6. Jna Petřířková, 6. 7. Vlastimil Sebesta, 19. 8. Josef Barvík a 10. 11. Vlasta Fabiánová.

Region Rakovník

ve 2. čtvrtletí oslavili:

11. 5. Jiří Ballada - 68 let 5. 6. Alexandr Frank - 71 let 25. 5. Božena Herinková - 74 let 18. 5. Antonín Hora - 67 let 1. 6. Antonie Hříbová - 83 let 26. 6. Anna Jelínková - 79 let 19. 6. Josef Kinský - 72 let 6. 6. Jiřina Kolbeková - 65 let 22. 5. Antonín Košťál - 70 let 8. 5. Emil Kracík - 73 let 10. 6. Vladimír Kracík - 68 let 13. 5. Evžen Kucerová - 67 let 1. 6. Helena Kutková - 87 let 29. 6. Marie Lenochová - 71 let 1. 5. Věra Lokušatková - 85 let 17. 4. Božena Modrová - 68 let 30. 4. Marie Rohliková - 69 let 9. 5. Mikuláš Roller - 76 let 22. 6. Květa Touseková - 71 let 5. 4. Alexandr Urban - 69 let 7. 6. MUDr. Jan Vohralík - 28 let.

Region Karlovy Vary

1. 7. Javorková Naděžda z M. Zubovštiny - 80 let 10. 7. Josef Voita z Holovné České - 70 let 10. 8. Andrievá Věra z Děd. Hory - 70 let 10. 3. Čechura Josef z Strašice ČR - 70 let 13. 8. Turek Vladimír z M. Zubovštiny - 45 let 19. 8. Erpsová Anna z M. Zubovštiny - 45 let 29. 8. Javřík Viktor z M. Zubovštiny - 50 let 15. 8. Chudoba Anatol z M. Zubovštiny - 40 let 5. 9. Ramboušková Regina z Tučina - 60 let 23. 9. Josef Horský z M. Zubovštiny - 70 let 19. 10.

Cingrošová Marie z Vysoké - 80 let 26. 11. Hulín Mikuláš, Rackiv - 75 let 22. 8. Vladimír Pelc z M. Zubovštiny - 75 let 18. 7. Vajskebr Viktor z Olišanky - 60 let 30. 5. Savič Igor ze Sofievky - 60 let 12.

Region Mohelnice

2. 8. Evženě Pallová z Chomoutu - 81 let 6. 8. Anna Vohralíková z Kurdyban - 75 let 30. 9. Lydie Bartušková z Dorohostaje - 65 let 4. 10. Marie Šimšová z Moldavy - 89 let.

Region Teplice

14. září Antonín Krušina z Ledochovky - 80 let.

Region Cheb

19. 9. Střejcová Eva z Cerkvisek - 45 let 8. 11. Šmelková Ludmila ze Žitoměru - 80 let 7. 11. Jesinková Viktorie ze Sofievky - 75 let 15. 12. Šašíková Darina z Moskovštiny - 50 let.

Region Zatec

18. 5. Rostislav Hlaváček, Karlovy Vary - 75 let 8. 7. Antonín Šlégr z Postoloprt - 75 let.

Pevně zdraví a optimismus do dalších let života přejí vedoucí regionů a redakce

NAŠE ŘADY OPUSTILI...

Region Moravskokrumlovský

19. 8. zemřel ve věku 68 let p. František Kounek z Pohotelic

Severomoravský region

17. 7. zemřel p. Václav Schovánek ze Suchdolu n. Odrou ve věku nedožitých 64 let. 4. 8. 1997 zemřela pí. Anna Pavliňová - Bačovská z Karviné.

Region Zatec

V květnu t. r. zemřel p. Václav Šimsa z Chrástau u Prahy ve věku 76 let.

Koncem července zemřel člen výboru Josef Tamchyna z Postoloprt, ve věku 72 let.

Region Chomutov

6. 6. zemřel ve věku nedožitých 74 let p. Vladimír Daňuk. 21. 6. zemřel ve věku 84 let p. Václav Novotný ze Semidub na Volyni. Ve věku nedožitých 69 let zemřel 19. 7. p. Josef Roušar, rodák ze Semidub.

Rodinná oznámení

14. 3. zemřela pí. Justina Chválová z Novokrajeva ve věku 96 let.

15. 6. v nedožitých 66 letech zemřel p. Josef Vávra ze Sofievky.

Dne 9. 5. zemřel p. Josef Šimsa, rodák z Moldavy i na Volyni.

Všem pozostalým projevují upřímnou soustrast vedoucí regionů a redakce

DARY NA KONTO SDRUŽENÍ - květen 1997

Oberajťový, reg. Zatec - 175 Kč. Božena Bajerová, reg. Praha - 100 Kč. Emilie Konfratová - 300 Kč. František Mazánek, Rapotín - 300 Kč. p. Rakošan, Jindřichov - 100 Kč. Jaromír Ničová předala dar z reg. Brno - 2000 Kč. Alex Picht předal dar na tisk. fond a fond Sdružení - celkem 2000 Kč. Alena Kubelová zaslala dar regionu Šumperk - 2000 Kč, který věnovali účastníci oslav 50. výročí

návratu do vlasti, konaných v Rapotíně.

DARY NA KONTO SDRUŽENÍ - červen 1997

Soňa Tarnavská, Paseka - 100 Kč. Jiří Pošpíšil, Paseka - 200 Kč. Václav Kytl, Maštov - 300 Kč. Šantorová, Liběchov - 200 Kč.

Všem dárcům ze srdce děkujeme!

DARY pro potřeby regionu K. Jarev

Korolová Alexandra - 110 Kč. Randa Miroslav - 30 Kč. Volný Mikuláš - 50 Kč. Ramboušková Regina - 50 Kč.

DARY NA MALÝSKÝ POMNÍK

připsané na účet u KB v Žatci, č. účtu 3140070207/0100 za období od 15. května do 15. srpna 1997.

Puškinová Helena, Praha 4, Na Chodovci - 500 Kč. Langmeierová Marie, Podbořany, Vroutcečká - 200 Kč. Medunová Marie - Podbořany, Vroutcečká - 200 Kč. Hájevská Oldřiška, Podbořany, Zahradní - 200 Kč. Cibulka Mikuláš, Kroměříž, Spáčilova - 500 Kč. Hanzalová Olga, Jirkov, K. Marx - 100 Kč. Plocová Vlasta, Chomutov - 100 Kč. Manžele Kočinová, Čermice u Louh - 100 Kč. Zemanová Marie, Chomutov, Kundratická - 100 Kč.

Kysela Vladimír, Brno - region - 400 Kč. Koňkovič Věra, region Brno - 50 Kč. Jméno neudáno - 300 Kč. Housková Antonie, Bartošovice - 100 Kč. Žmalíková Jarmila, Luhačovice - 200 Kč. Sojková, Karlovy Vary - region - zaslala Věra Pelcová - 50 Kč. Slavík Václav - 50 Kč. Andrievá Antonie - 100 Kč. Becková Soňa - 100 Kč. Vrbata Ferdinand, náš člen žijící v NSR - 500 Kč. Vřínová Vlasta, Mímoň - 100 Kč. Šrámková Adéla, Aš - 200 Kč. Hrnčíř Vladimír, Bediňoh - 200 Kč. Pastrnáková Alice, Bediňoh - 100 Kč. Matějčková Naděžda, Postelmežovské 82, Zábřeh - 50 Kč. Vohralík - 400 Kč. Laubová Nada, Praha - 400 Kč. Josef i Libuše Jankovi, Poruba - 500 Kč. Jméno neudáno - 100 Kč. Petržílková Nada, Praha 4 - 100 Kč. Maňhalová Libuše, Lysovice - Vyskov - 200 Kč. Šrámková Adéla (Aš?) - 100 Kč. Manžele Tomsovi, Kynšperk n. Ohři - 200 Kč.

Josef a Nada Parpelovi, Chotouz (zaslal Vladimír Kodejška z Podbořan) - 200 Kč. Branisová Jiřina - 200 Kč, Párvl Svatoplav - 1000 Kč. Parpelová Zdenka - 100 Kč, Fajmon Miroslav - 100 Kč, Menzelová Alžběta - 200 Kč, Horák Alexandr - 50 Kč, Odvárková Emilie - 70 Kč. Hlavatá Libuše - 100 Kč, Ausburková Anna - 200 Kč, Šedová Anna - 70 Kč, Seda Vladimír - 100 Kč, Slavíková Nada - 200 Kč, Kastlová Olga - 60 Kč, Jaromír a Ludmila Lahvíčková - 200 Kč, Žáčková Helena - 100 Kč, Antonín a Anna Žáčková - 100 Kč, Ivo a Lydie Frühaufovi - 100 Kč, Jedličková Marie - 100 Kč, Horáková Marie - 100 Kč, Kasalová Marie - 50 Kč, Floriánová Olga - 100 Kč, Josef a Milada Žáčková - 100 Kč, Bajerová Jiřina, - 100 Kč, Cimr Mikuláš - 100 Kč, manželé Houskovi - 100 Kč (až sem všichni z Očhova na Podbořanskou).

Stav účtu u Komerční banky v Žatci ke dni 15. 8. 1997 činí Kč 277 945,02. Podle doslých výpisů z účtu KB v Žatci. Zpracoval Josef Holec

Doležité upozornění! Jelikož se mnozí dotazy dárců na název a číslo konta Sdružení, rozhodli jsme se, že tento údaj budeme uvádět v každém čísle Zpravodaje. Název konta: Sdružení Čechů z Volyně a jejich přátel, Praha. Číslo konta: 7504454-018/0800, ČS spořitelna a.s. - Melantrichova 5, Praha 1. Dary můžete poslat i na adresu hospodářský Sdružení: Marie Nečasová, Svidnická 309, 181 00 Praha 8. Prosimě čtenáře, aby nás nerypnouli o zveřejňování dárů - dary můžeme uveřejnit teprve po obdržení účetního dokladu! Krajane! Neposílejte v žádném případě peněz na adresu redaktorky! Díky za pochopení.

Záležitosti týkající se evidence členů - změny adres, přihlášky nových členů - ukončení členství a veškeré dotazy toho se týkající zaslajte na adresu: prof. MUDr. Vladimír Dufek, Na Hřebenkách 8, 150 00 Praha 5

Tiráž Zpravodaj - Vydává Sdružení Čechů z Volyně a jejich přátel pro potřeby svých členů. Za obsahovou náplň článků odpovídají jejich autoři. Vychází jako občanský. Šéfredaktor: Věra Latzelová. Příspěvky nejsou honorovány, nevyzdáné rukopisy se nevracjí. Příspěvky zasílejte do 3. květného měsíce na adresu: Věra Latzelová Slapská 1910/6, 100 00 Praha 10. Podávání novinových zásilek povoleno Česká pošta, s.p., odštěpný závodem Praha č.j. nov. 5400/95 ze dne 8. 8. 1995. Toto číslo vyšlo 30. 5. 1997. Tiskne NEOSET Praha 2, Neklanova 17.